

Dane statystyczne z zakresu rewitalizacji na poziomie gmin

wyniki pierwszej edycji badania

Beata Bal-Domańska, Robert Buciak

Plan prezentacji

- Podstawy prawne rewitalizacji
- Historia badań statystycznych rewitalizacji w Polsce
- Temat i zakres trwającego badania
- Przebieg badania
- Wyniki
- Wnioski dla kolejnej edycji badania
- Podsumowanie

Podstawy prawne rewitalizacji

- **Przed 2015 r.** gminy prowadziły rewitalizację w oparciu o Art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy o samorządzie gminnym, który jako właściwość rady gminy wskazuje „uchwalanie programów gospodarczych”
- **Od 2015 r.** obowiązuje Ustawa o rewitalizacji (Dz. U. 2015, poz. 1777)
 - proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (GPR).
 - nieobowiązkowe zadanie własne gminy
 - do końca 2023 roku gminy mogą prowadzić rewitalizację bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji zgodnego z ustawą – na podstawie programu rewitalizacji (PR) lub innego dokumentu strategicznego

Historia badań rewitalizacji w Polsce

Lata badań	2013-2015	2017-2018
Cele	- opracowanie metodyki pomiaru i oceny rewitalizacji - pozyskanie danych o skali działań	- pozyskanie danych o skali działań - stan wdrażania ustawy o rewitalizacji
Podmioty	gminy woj. dolnośląskiego i wszystkie miasta pow. 100 tys. mieszkańców	wszystkie gminy w Polsce
Czas badania	dane za lata 2012-2014	dane za lata 2015-2017
Metoda	badanie ankietowe skierowane do gmin	badanie ankietowe skierowane do gmin

Temat i zakres badania 2017-2018

Dane statystyczne z zakresu rewitalizacji na poziomie gmin

- Obowiązujące programy rewitalizacji, w tym opracowane na podstawie ustawy o rewitalizacji
- Partycypacja publiczna
- Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji (powierzchnia, liczba ludności, charakter obszaru)
- Realizowane przedsięwzięcia
- Źródła finansowania i kierunki wydatkowania środków
- Specjalne Strefy Rewitalizacji
- Miejscowe plany rewitalizacji
- Częstotliwość aktualizowania programu
- Monitorowanie rewitalizacji

Przebieg badania

- I etap w 2017 roku (z danymi za lata 2015 i 2016)
 - Opracowanie kwestionariusza i wytycznych metodycznych
 - Przygotowanie cech i wskaźników diagnostycznych
 - Przygotowanie kwestionariusza elektronicznego
 - Pozyskanie danych od gmin (maj-czerwiec 2017 roku) – kompletność 99,8%!
 - Opracowanie wyników i raportu częściowego
- II etap w 2018 roku (z danymi za 2017 rok)
 - Weryfikacja kwestionariuszy i wytycznych metodycznych
 - Pozyskanie danych od gmin (maj 2018 roku)
 - Przygotowanie raportu końcowego i broszury informacyjnej

Przebieg badania – kwestionariusz elektroniczny

Edycja badania
Symbol formularza: REW
Nazwa formularza: Rewitalizacja w gminie
Edycja badania: dane dla lat 2015-2016

Jednostka Sprawozdawcza
Regon: 00051614600000 (Sprawozdanie główne)
Nazwa: URZĄD MIEJSKI W RADOMIU
PKD: 8411Z - Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej

VI. Finansowanie przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji (w ciągu roku)

Środki przewidziane w GPR/PR/IDS obowiązującym odpowiednio w 2015 lub 2016 na cały okres programowania

	rok	
	2015	2016
Środki przewidziane w GPR/PR/IDS obowiązującym odpowiednio w 2015 lub 2016 na cały okres programowania		
1 Szacunkowe środki finansowe na przedsięwzięcia podstawowe i dopuszczalne ujęte w GPR/PR/IDS według źródeł pochodzenia w zł 		
1.1 ogółem 	450948594 	450948594
z tego:		
1.2 środki z budżetu Unii Europejskiej 	256912463	256912463
1.3 krajowe środki publiczne (w tym pozyskane w formie środków zwrotnych) 	50824131	50824131
1.3.1 w tym budżet gminy (z wyłączeniem dotacji celowych np. z budżetu państwa) 	50100001 	50100001
1.4 pochodzące ze źródeł prywatnych (w tym pozyskane w formie środków zwrotnych) 	144000000	144000000
1.5 inne 	0	0

2 Szacunkowe środki finansowe na przedsięwzięcia podstawowe ujęte w GPR/PR/IDS według obszarów interwencji w zł

2.1 społeczny	15200000	15200000
2.2 gospodarczy	0	0
2.3 środowiskowy	0	0
2.4 przestrzenno-funkcjonalny	334030332	334030332
2.5 techniczny	71718262	71718262

Środki wydatkowane w danym roku na przedsięwzięcia przewidziane w GPR/PR/IDS obowiązującym odpowiednio w 2015 lub 2016 roku

3 Kwota wydatkowanych na przedsięwzięcia podstawowe i dopuszczalne środków finansowych ujętych w GPR/PR/IDS według źródeł pochodzenia w zł

3.1 ogółem 	2150000 	44234000
z tego:		
3.2 środki z budżetu Unii Europejskiej 	1250000	25000000
3.3 krajowe środki publiczne (w tym pozyskane w formie środków zwrotnych) 	250000	5000000
3.3.1 w tym budżet gminy (z wyłączeniem dotacji celowych np. z budżetu państwa) 	250000	4900000
3.4 pochodzące ze źródeł prywatnych (w tym pozyskane w formie środków zwrotnych) 	650000	14234000

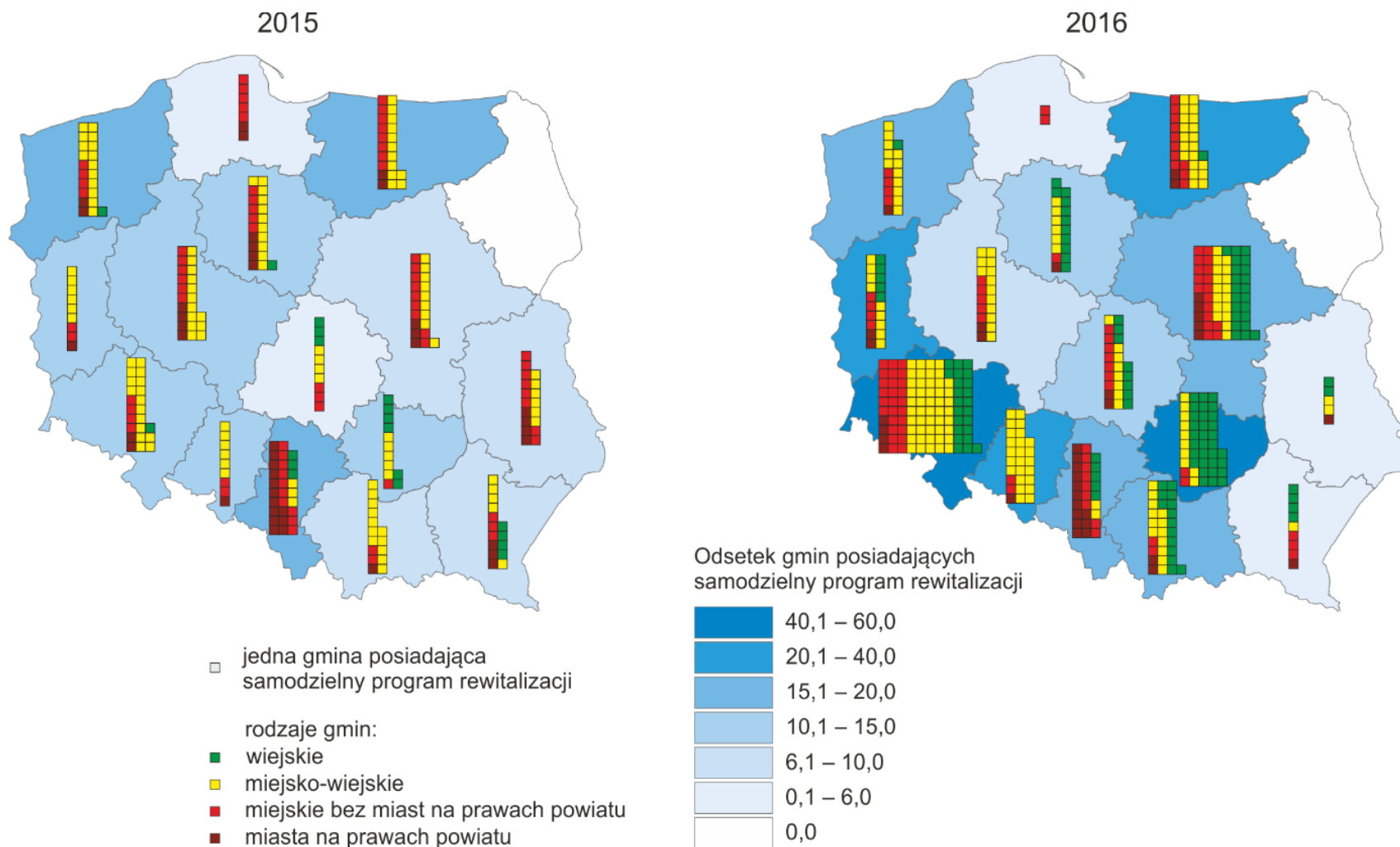
Wyniki – aktywność gmin

Gminy posiadające samodzielny program rewitalizacji:

- 2015 r. – 255 gmin
- 2016 r. – 445 gmin

Uchwalone programy:

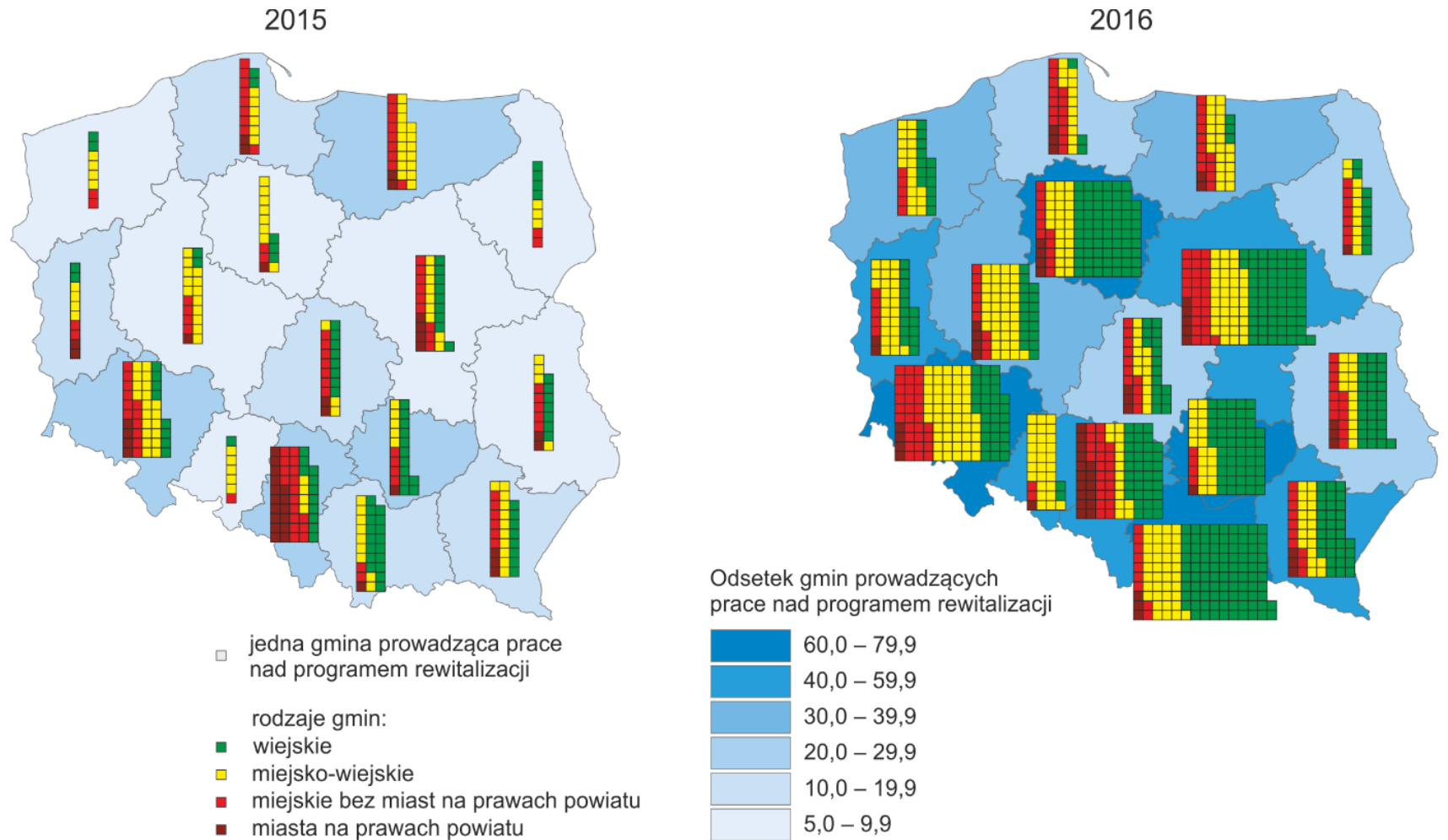
- 2015 r. – 59 gmin
- 2016 r. – 344 gminy
(w tym 65 zgodnie z ustawą o rewitalizacji)

Wyniki – aktywność gmin

Gminy prowadzące prace nad programem rewitalizacji:

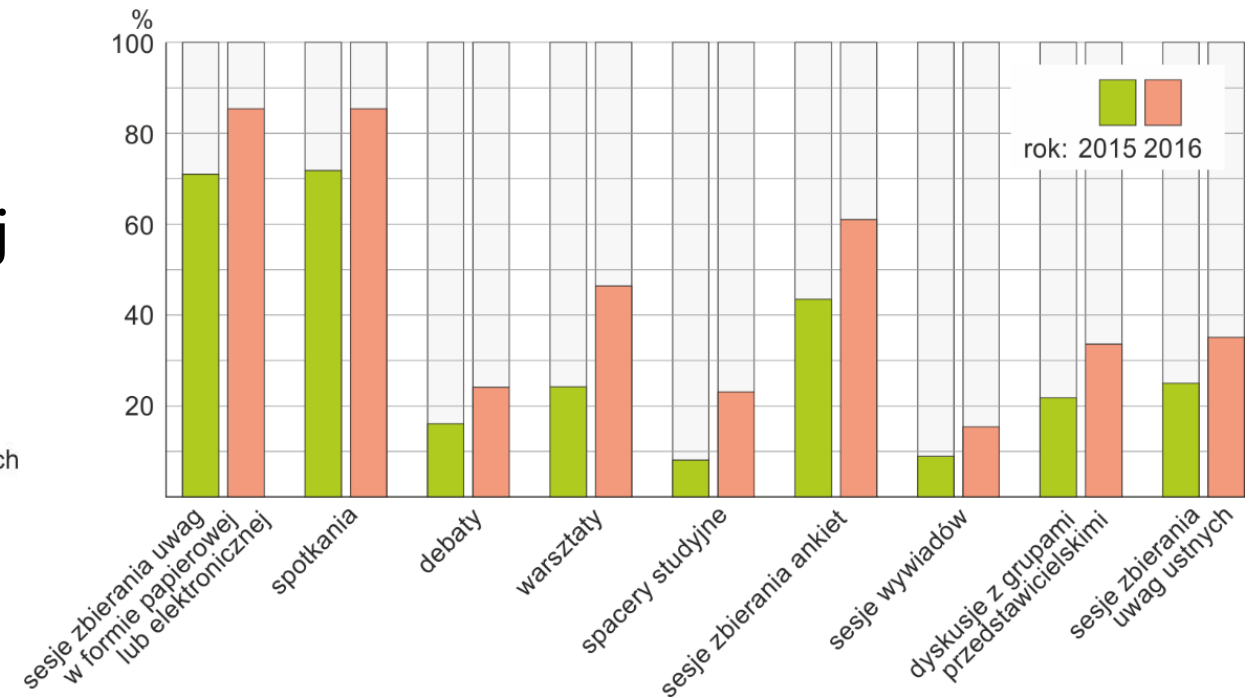
- 2015 r. – 354 gmin
- 2016 r. – 1110 gmin

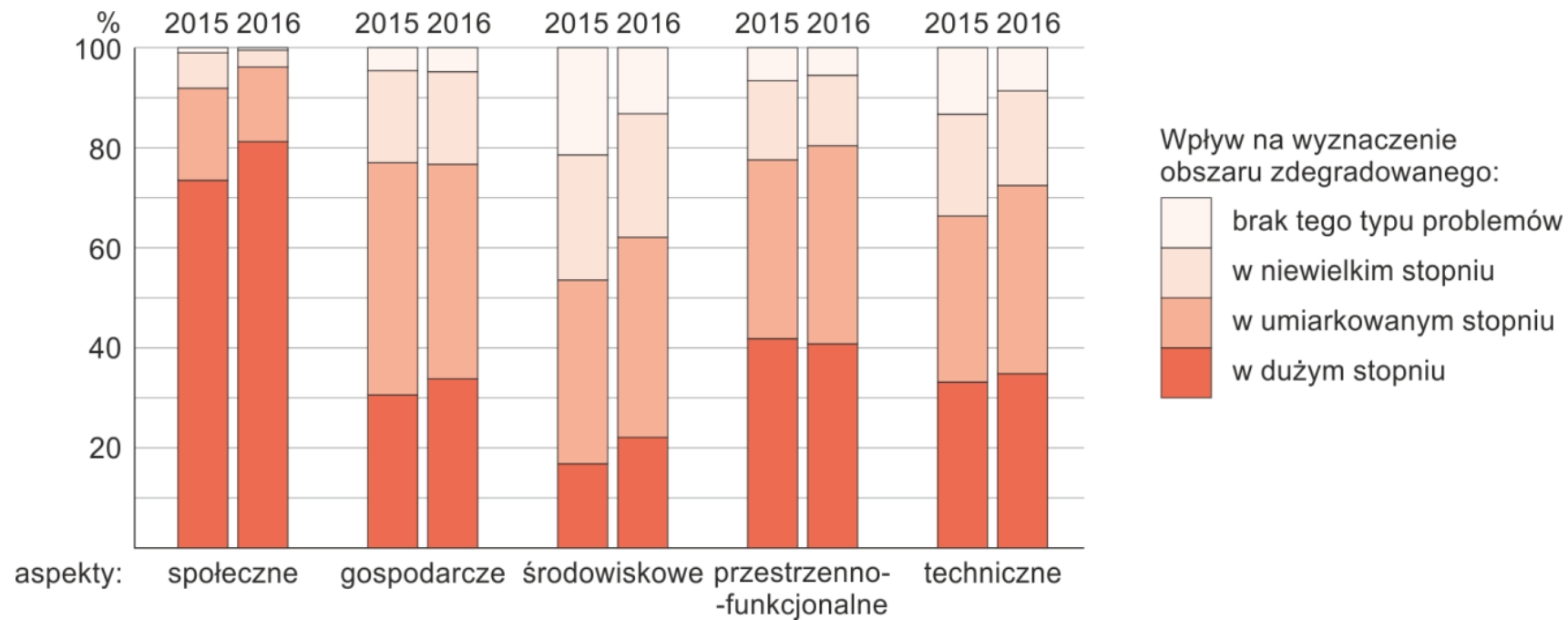
Wyniki – partycypacja społeczna

Konsultacje społeczne:

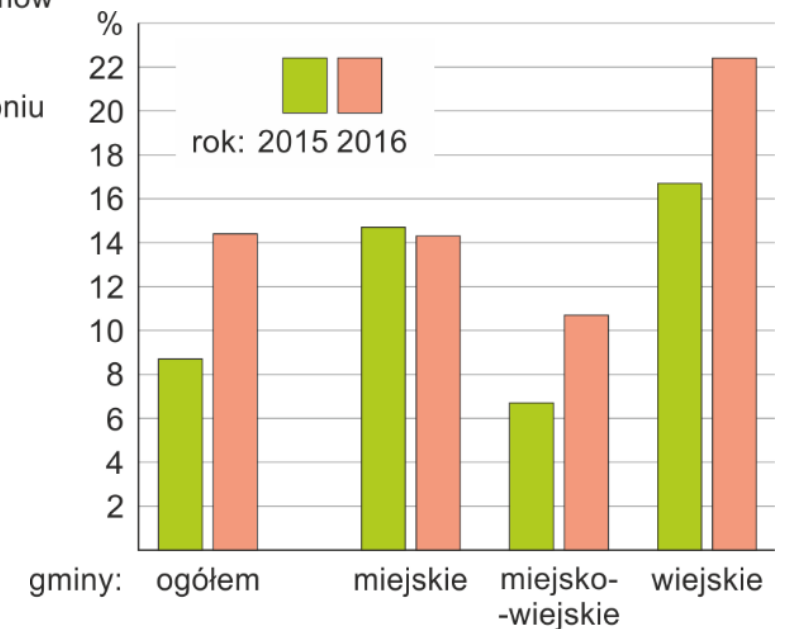
- 2015 r. – 116 gmin
- 2016 r. – 360 gmin
(zgodnie z ustawą o rewitalizacji gmina jest zobowiązana zastosować przynajmniej 3 formy konsultacji społecznych)

Wyniki – obszary zdegradowane

Odsetek obszarów zdegradowanych w powierzchni gmin wg rodzaju gminy

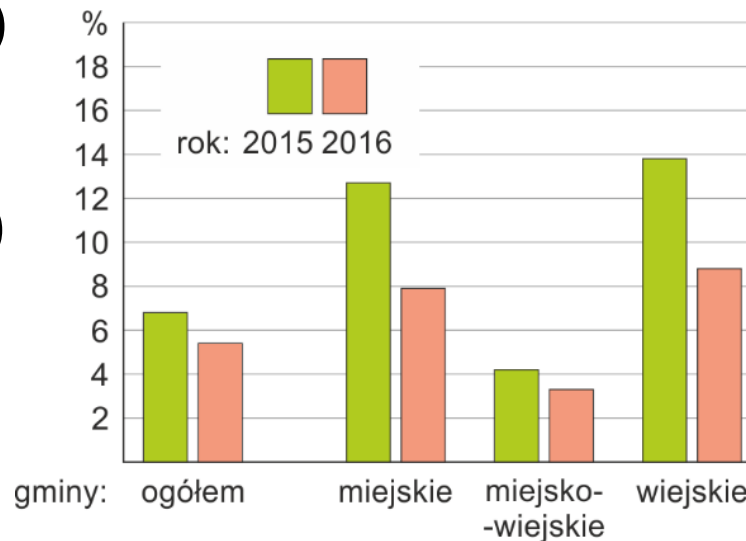

Wyniki – obszary rewitalizacji

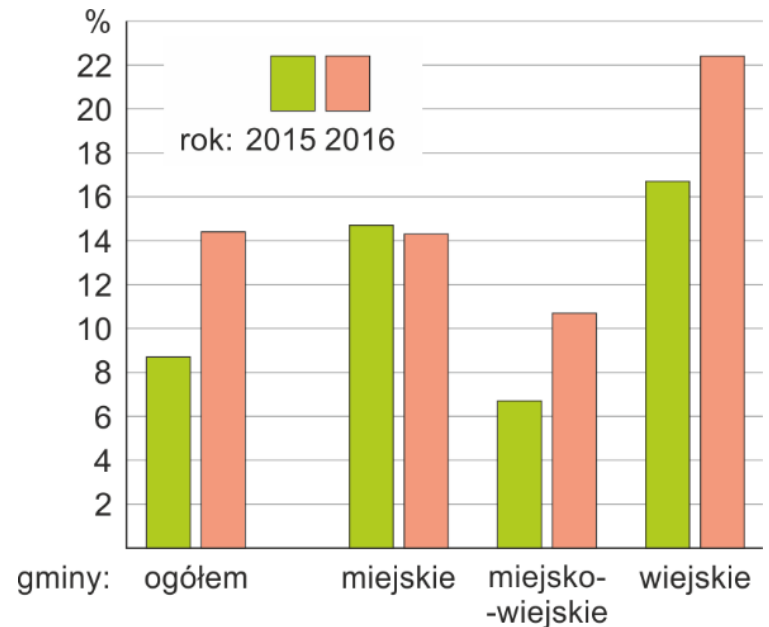
- Ludność

- 2015 r. – 3 165 tys. osób
w 226 gminach
(26% mieszkańców tych gmin)
- 2016 r. – 3 376 tys. osób
w 445 gminach
(22% mieszkańców tych gmin)

Odsetek obszarów
rewitalizacji
w powierzchni gmin
wg rodzaju gminy

Odsetek obszarów
zdegradowanych
w powierzchni gmin
wg rodzaju gminy

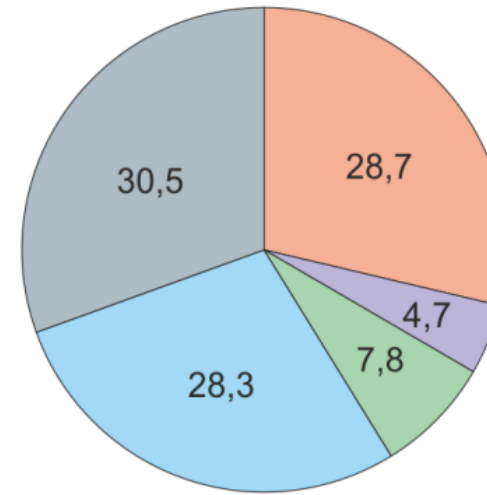

Wyniki – przedsięwzięcia

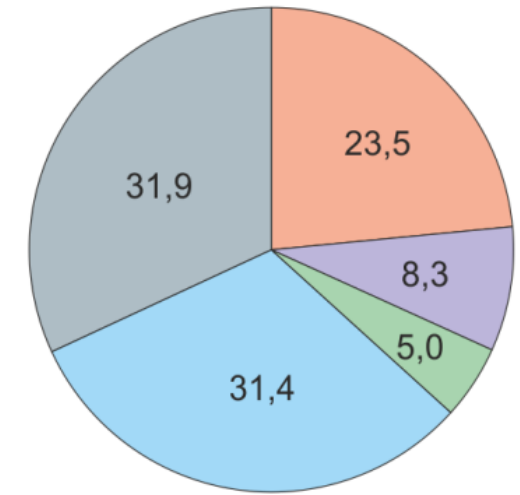
Przedsięwzięcia podstawowe zaplanowane w ramach realizacji programów obowiązujących w 2016 r.

- Średnio 30 przedsięwzięć w GPR
- Średnio 27 przedsięwzięć w PR

Programy rewitalizacji na podstawie ustawy o rewitalizacji

Programy rewitalizacji na podstawie ustawy o samorządzie gminnym

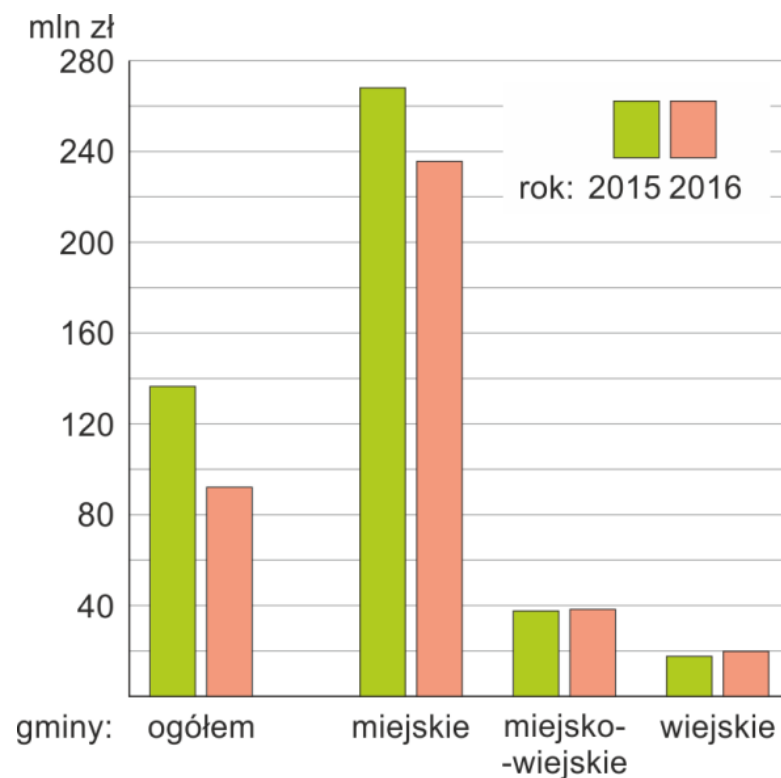

Zakres przedsięwzięcia:

- społeczny
- gospodarczy
- środowiskowy
- przestrzenno-funkcjonalny
- techniczny

Wyniki – finansowanie

Przeciętna wartość programów

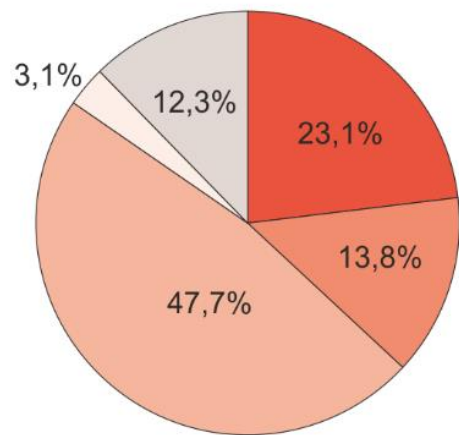
Obszary interwencji	Szacunkowe ramy finansowe według obszarów interwencji				Finansowanie przedsięwzięć w gminach według obszarów interwencji			
	mln zł		odsetek środków finansowych		liczba gmin		odsetek gmin	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
OGÓŁEM	28558	32467	100,0	100,0	264	455	100,0	100,0
Spółeczny	4325	5147	15,1	15,9	181	394	68,6	86,6
Gospodarczy	2461	2954	8,6	9,1	117	221	44,3	48,6
Środowiskowy	908	2240	3,2	6,9	75	175	28,4	38,5
Przestrzenno-funkcjonalny	10909	13938	38,2	42,9	216	385	81,8	84,6
Techniczny	9955	8187	34,9	25,2	120	270	45,5	59,3

Wyniki – Specjalne Strefy Rewitalizacji i miejscowe plany rewitalizacji

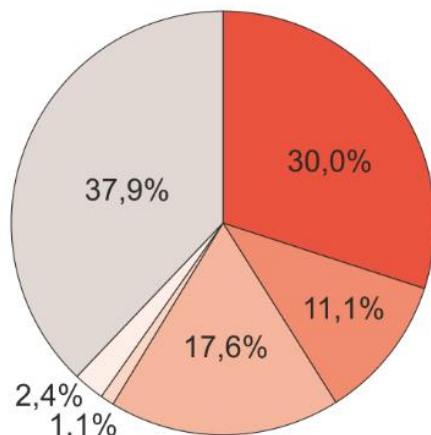
- Do końca 2016 r. żadna gmina nie miała uchwalonej Specjalnej Strefy Rewitalizacji, 2 gminy (Łódź i Płock) planowały uchwalenie
- Na etapie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji:
 - Wprowadzenie zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy – 1 gmina (Gorzów Wielkopolski)
 - Prawo pierwokupu nieruchomości przez gminę – 15 gmin
- Do końca 2016 r. żadna gmina nie miała uchwalonych miejscowych planów rewitalizacji

Wyniki – aktualizacja programów

Gminy posiadające program rewitalizacji
na podstawie ustawy o rewitalizacji

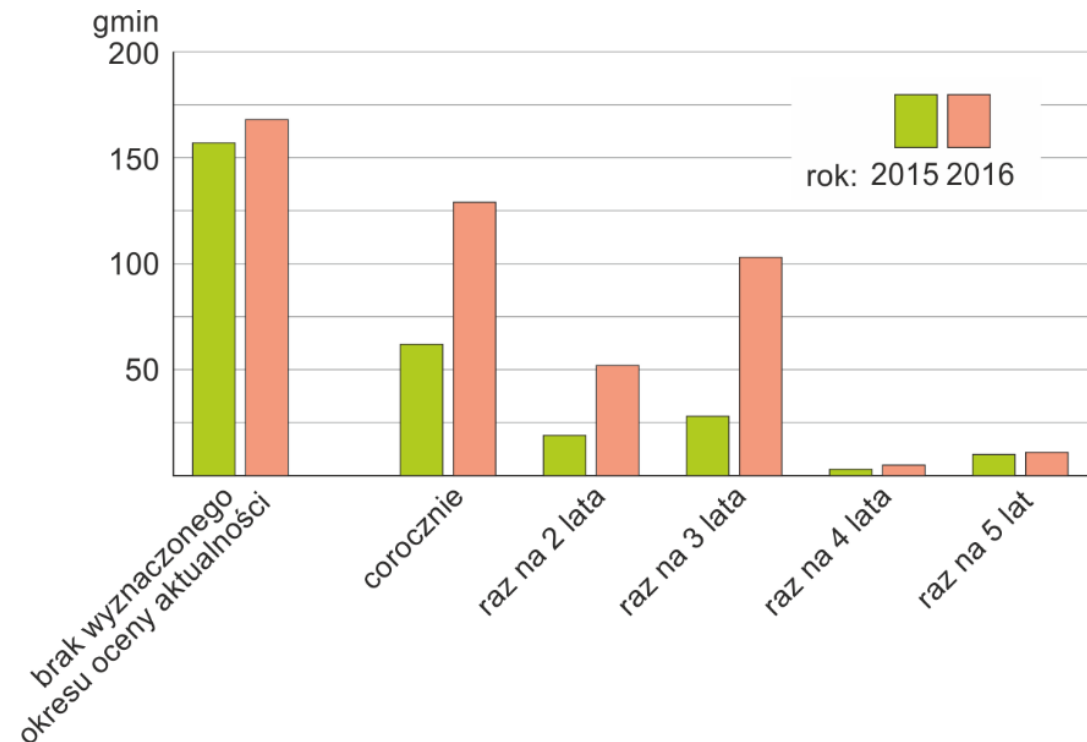

Gminy posiadające program rewitalizacji
na podstawie ustawy o samorządzie gminnym

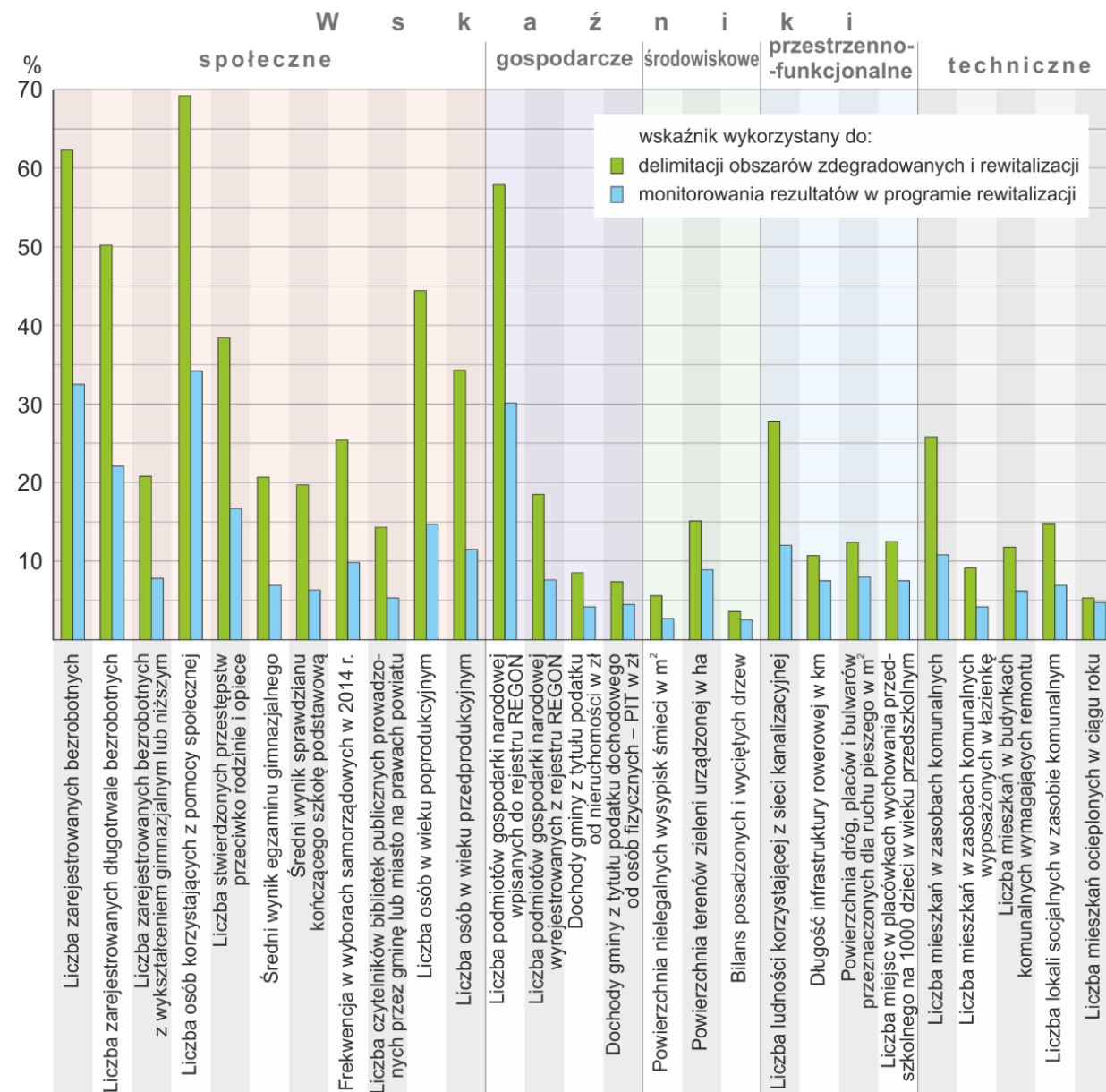
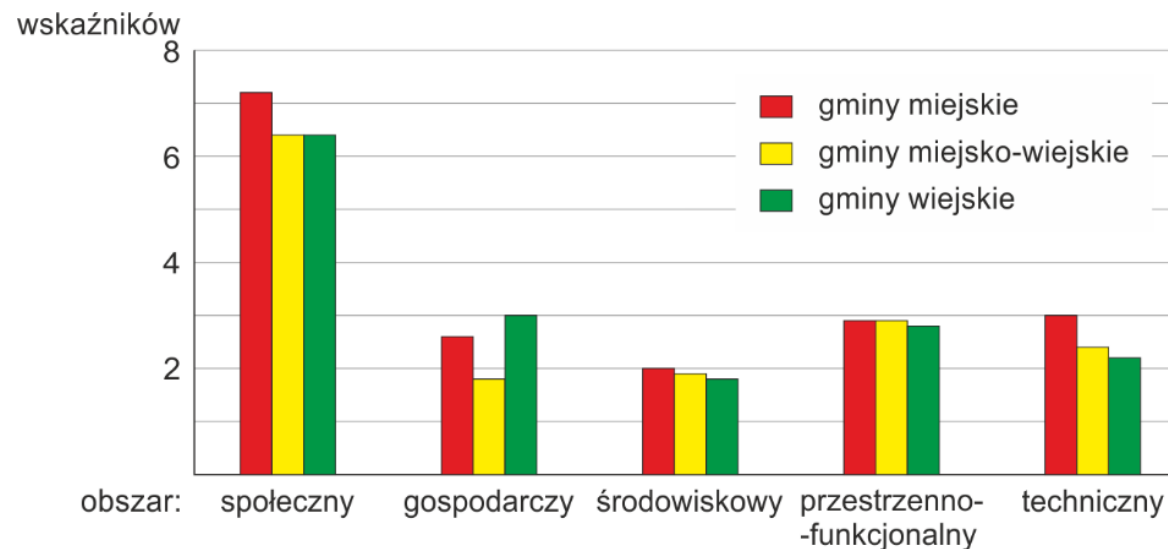
Częstotliwość oceny aktualności
programu rewitalizacji:

- raz na 5 lat
- raz na 4 lata
- raz na 3 lata
- raz na 2 lata
- corocznie
- brak wyznaczonego okresu oceny aktualności

Wyniki – monitorowanie

Liczba wskaźników użytych do monitorowania realizacji programu

Wnioski dla kolejnej edycji badania

- Modyfikacja wybranych działów i pytań (uproszczenie struktury formularza)
- Rozszerzenie badania o zaangażowanie w procesach rewitalizacji organizacji społecznych (sektor pozarządowy)
- Rozszerzenie części wyprzedzającej, obejmującej aktywność przed uchwaleniem programów rewitalizacji
- Obszary zdegradowane we wszystkich gminach

Podsumowanie

- Wysokie zaufanie respondentów (odpowiedzi udzieliło 99,8% gmin)
- Zebrano bogaty materiał statystyczny pozwalający na ocenę skali zjawiska
- Wyzwania badawcze:
 - liczba ludności – gminy posiadają dane o zameldowanych, a nie o ludności faktycznie mieszkającej na danym obszarze
 - źródła finansowania rewitalizacji – w programach rewitalizacji rzadko prezentowane są dane w podziale na rodzaje źródeł
 - monitorowanie – dowolność w doborze wskaźników, niska aktualność i częstotliwość danych, mogą powstać spore trudności w ocenie skuteczności działań

Dziękujemy za uwagę

Beata Bal-Domańska

B.Bal-Domanska@stat.gov.pl

Robert Buciak

R.Buciak@stat.gov.pl